

Світлій пам'яті воїна, що мужньо відвойовував у ворога кожен клптик рідної землі у лавах десантно-штурмових військ, нашому земляку Олександр Сьотці присв'ячується.

Радіо-есеї навіяний спогадами «Коли ясен знову заговорить...»

Автор Неля Прихидько

Мені три. Сірі будні тривають вічність, дитячий садок схожий на каторгу. Багато сліз, прохань, обіцянок. Довга дорога у село, де вчителювала бабуся. Річка Західний Буг, до річч, там довго жили русалки. Дивно, куди вони зникли, коли я виросла?!

Мені здавалося, що гірше цього ранку понеділка вже не буде. Знову садік. Знову та ж дорога. Але сьогодні все вийшло інакше. Біля ясена, який завжди віщав мені, що йти ще недалеко, я побачила постать молодика. Моя цікавість, котра з роками не зникає, взяла гору. Балаклива і смілива побігла знайомитись. Дивно, але знайти спільну мову із старшими мені дуже легко.

«Це Саша. Він мій друг. І йому 26» - кричу я до бабусі, котра так і залишилась на дорозі чекати мене(звикла, що балакуха має наговоритися).

Виявляється, Саша вже знав мене. І уявіть, як соромно мені було, коли він пригадував мої ранішні істерики.

Тепер мої дні починались інакше. Я спішила побачити ясен, який вже не здавався таким сумним і поганим, бо віщував тепер зустріч із другом. Ми говорили про все на світі. Обмінювались мріями, сміялись. Я хотіла стати журналісткою, а мій дорослий друг понад усе хотів свою вишиванку і вільну Україну. Ще тоді...

Цікаво, а про що думав ясен, раз у раз опускаючи свої гілля?! От би зрозуміти його мову...

Виявляється, Саша виховувався бабусею. Старенька хата була, як відзеркаленням тяжкої долі цієї сім'ї. Батьки померли ще коли йому було 17-ть, молодша сестра знайшла своє щастя у іншій країні. Сторінка життя Олександра була запламлена горем, але обличчя у нього було завжди усміхненим.

Я виросла. Ясен став міцнішим, а життя Саші зазнало кардинальних змін. На жаль, не в кращу сторону...

Мені дев'ятнадцять. У моїй країні безжальна і кровопролитна війна. Сірі будні не тривають вічність, бо час біжить і я не знаю куди він. Працюю на радіо, журналістка. Я так довго про це мріяла. Знову ранок, звикла розпочинати його із новин. Сьогодні по-іншому – ніяк.

«Він став для нас героєм ще до того, як пішов на війну»- перші слова, що ніби пробудили мою підсвідомість, насторожили. Розглядаю фото, придивляюсь. Не одразу мені вдалося розпізнати друга, дорослий чоловік, із чорними вусами, у воєнному камуфляжі і з автоматом у руках. Але до болю знайомий погляд, хоч вже й і втомлений війною. Спогади виринули у моїй пам'яті...

Справді, Ти став для мене героєм ще тоді, коли навчив любити дорогу до садочку. Коли слухав мої історії і називав мене другом.

Для всіх інших Ти був надзвичайно доброю людиною, а коли Ти зумів повернути своє життя у правильне русло, Ти став ще й людиною великої сили волі. Тобою захоплювались, Тебе любили.

- «Сашка, друже... ще з юних років ми були разом, життя бувало ставило палки та ми завжди сміялись. З тобою інакше не могло і бути, бо ти чомусь у всьому бачив позитив. Як же ж класно було...було... Пригадується мені, як ти проводжав мене у 2014-му на Схід, куди за покликом душі пішов я добровольцем. Потім приїжджав у воєнний госпіталь, де я проходив лікування після отриманих на Сході травм. Тобі було цікаво чути про війну все, а мені розповідати було важко. У тому лютому, коли війна знову порушила наш спокій, вірвавшись у наші життя, не задумуючись ми стали на оборону неньки. На одній лінії фронту, але у різних її куточках, за одну ідею і мрію, але в різних бригадах. Тепер ти, брате, знав, чому мені було важко говорити про війну. Одного разу мені приснився твій ясен, вперше за рік війни я зміг заснути, але на ранок я зненавидів ворога ще більше, бо він посмів убити тебе, але точно не нашу дружбу. Саш, пам'ятаєш, як малими ми грали у війну? Тоді ми не програли жодної битви. Саш, і тут ми не програємо, обіцяю. Знову, разом ми переможемо і цю, тільки Ти там – на небі, а я тут – на землі. Бо головне ж разом і до Перемоги, пра?»

До речі, у Тебе тепер є своя вишиванка. Думаю, вона Тобі б точно сподобалась.

Ти так ревно любив Україну і не побоявся покласти своє життя на вівтар її самоствердження. Ти пішов у лави найкращих – добровольцем. Немаючи попереднього досвіду військової справи, пройшовши трьох місячне воєнне навчання у Англії - Ти став професіоналом. Бо робив це заради її майбутнього.

Твоє серце так і не змогло покохати когось сильніше, ніж Україну...

-«Ти був не найстараннішим учнем, але щось було у тобі таке, що притягувало оточуючих. Ми могли довго говорити, забуваючи про умовності між вчителем і учнем, ти ділився болючим і розказував про свої плани на майбутнє. Твоє гостре почуття справедливості відчувалось і ще з початкових класів, та ми ніяк не здогадувалися, що саме воно стане покликом для тебе стати на захист країни, яку ти так любив. Із посмішкою і тугою згадую нашу суперечку...пам'ятаєш? Закінчуючи школу, ти вкотре прибіг у мій клас, благословляючи тебе на добру долю, побажала знайти взаємного кохання. Дивно, але ти так різко сказав у відповідь: «Маріє Іванівно, не оженюсь, бо не встигну», ця фраза досі лунає у моїй голові. Ця ж фраза лунала й у той ранок, коли нас сколихнула страшна звістка про твою загибель. Таки не встиг... Саша, ти завжди залишишся тим доброзичливим шибеником, чутливим і добрим учнем. Здавалося б, просто учень, просто хороша людина, а насправді – Герой.»

Весна. Вже більше чотирьох місяців, як Ти Небесний Вартовий нашої неньки. Твій ясен чомусь такий сумний і він більше не говорить. Мовчить. Тепер я розумію його мовчання. З Твоєї хатки залишилось кілька цеглинок, а Твоя сестра оділа чорну хустину.

- «Привіт, мій братику. Нехай мої слова летять у вічність, бо тепер вічність – це Ти.... Ми стали одним цілим ще тоді, коли втратили всіх, але зуміли зберегти себе. Бабуся виховала нас

сильними людьми, а доля загартувала. І тепер вже нас і не ділять кордони між Україною та Іспанією. Ти був завжди вірний дому, мене ж доля разом з сином, твоїм племінником, та коханим чоловіком далеко занесла! Але, ці кордони були хіба географічними умовностями, бо ж ми завжди були разом, намагалися це робити різними шляхами... відеозв'язком, довгим телефонним спілкуванням і, при можливості, такими теплими зустрічами і спільними розмовами про все на світі і ні про що. Твій бій розпочався ще задовго до початку війни і ти став переможцем, бо зумів кардинально змінити своє життя. Я так тішилась тобою, так пишалась. Я знала, що твоє майбутнє буде світлим, бо темні плями минулого більше не турбували тебе, визнавши свою поразку. Але тепер ти - небесний лицар, одягнутий у омріяну вишиванку. До речі, як вона тобі? Тепер нас довіку єднатимуть спогади про дитинство і спільний біль, бо так рано залишилися без тата і мами. А наша бабуся? Боже, як вона любила нас, пам'ятаєш? Тепер ви зустрілися і я знаю, звідти вже всі разом любите і оберігаєте мене... Сашка, ми разом змогли пройти усілякі життєві війни, виграти не одну битву, але на жаль не цю. В тім свято вірю, що Перемоги таки дочекаємося, правда, в різних просторах ти – на небі, я – на землі. Але ж головне вірити і дочекатися, пра?»

Коли ми переможемо я знову прийду до Твого ясена. Буду довго розповідати йому про цю війну, про звитяги наших Героїв і про те, який надзвичайний і мужній український народ. Обіцяю, що одягну свою вишиванку.

Ми побудуємо Україну такою, як Ти мріяв. І Твій ясен знову заговорить...

Світлій пам'яті Сьотки Олександра радіо-есеї «Коли ясен знову заговорить».

Спогади відтворила автор Неля Прихідько.

Під час виконання бойового завдання із захисту територіальної цілісності Батьківщини, відсічі та стримування збройної агресії російської федерації проти України, в районі бойових дій поблизу населеного пункту Діброва Луганської області загинув уродженець с. Забужжя, мешканець м. Сокаль Сьотка Олександр Михайлович, 1981 р.н. З честю і гідністю ніс службу в десантно-штурмових військах, відвойовував у ворога кожен клептик нашої рідної землі.

У Героя Олександра Сьотки залишилися тітка Тетяна, сестра Анна.

ТІК «Бути патріотом» Олег Лисичанський